

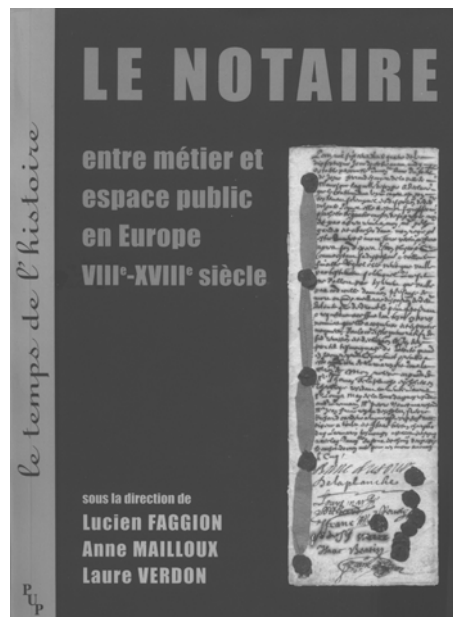
Knjiga Branka Reispa ni napačno delo, če bralec ve, kaj iskati v njej. Za ljubitelja zgodovine, ki se zanima za obdobje novega veka na slovenskih tleh, je to delo lahko dobro izhodišče. Če se, seveda, prebije skozi naštevanje dejstev in mitologiziranje. Za kakršno koli resnejše delo na tem področju je knjiga pravzaprav neuporabna, med drugim tudi zato, ker je avtor samo sintetiziral obstoječe znanje, nič pa ni delal na izvirnem arhivskem gradivu. Zato je tudi primerno, da knjižnice knjigo uvrstijo na oddelke za domoznanstvo.

Hrvoje Ratkajec

*Lucien Faggion, Anne Mailloux, Laure Verdon (ur.): LE NOTAIRE
entre métier et espace public en Europe VIIIe–XVIIIe siècle.
Aix-en-Provence, Université de Provence, 2008, 298 str.*

Novoizdani zbornik prispevkov s simpozija, ki je leta 2006 potekal pod organizacijskim okriljem *UMR Temps, Espaces, Langages, Europe méridionale-Méditerranée* in *Laboratoire d'Archeologie Médiévale Méditerranéenne*, provansalsko univerzo in *Archives départementales des Bouches-du-Rhône*, se ponaša z naslovom 'Notar med poklicem in javnim prostorom v Evropi od 8. do 18. stoletja' in obeta niz poglobljenih razprav, ki skupaj tvorijo zajeten prispevek k zgodovini notariata na način *longue durée*.

Monografijo so uredniki Lucien Faggion, Anne Mailloux in Laure Verdon (predavatelji na provansalski univerzi) zasnovali v treh sklopih; prvega, najboljsežnejšega, tvorijo članki, ki govorijo o liku notarja kot takem (*La figure du notaire: statuts, espaces, réseaux*), v drugem so zbrani prispevki o odnosih med notarji in oblastmi (*Le notaire et les pouvoirs*), v tretjem sklopu pa je notar predstavljen kot mediator in razsodnik hkrati (*Le notaire, médiateur et arbitre*). Svoje raziskave so prispevali avtorji – povečini medievisti in zgodovinarji novega veka oz. pravni zgodovinarji – z različnih krajev Evrope, med drugim iz

francoskih: Toulousea, Avignona, Aix-en-Provencea, Grenobla, Chambéryja, Paua in Pariza (Gabriel Audisio, Simone Balossino, Philippe Bernardi, Claude Denjean, Jean Hilaire, Claude-France Hollard, Gregorio Salinero, Charles de La Roncière, René Favier, Dominique Bidot-Germa, Christian Guilleré), švicarskih: Siona, Berna in Lausanne (Chantal Ammann-Doubliez, Georg Modestin, Clémence Thévenaz-Modestin, Martine Ostorero), italijanskih: Belluna, Barija in Verone (Donatella Bartolini, Annastella Carrino, Edoardo Demo), portugalskih: Aveira in Lizbone (Filipa Roldao, Joana Serafim), ter tudi z druge strani oceana, in sicer kanadske Ottawe (Kouky Fianu). Rdeča nit vsem pa je bilo opazovanje formuliranja lika notarja, tehnikam in spretnostim v okviru njegovega delovanja ter njegovi vlogi političnega in družbenega posrednika v osrčju družbe starega režima.

Vsak od prispevkov, ki so brez izjeme napisani v francoskem jeziku, sistematično in nazorno poseže v samo srž posameznega raziskovalnega problema, marsikateri članek pa je opremljen tudi s slikovnim gradivom, bodisi s tabelami ali shematičnimi prikazi, ki pomagajo pri ponazoritvi ugotovitev. Delo odlikuje tudi geografska (in posledično kontekstualna) raznolikost preučevanih območij, ki zajemajo tako francosko, italijansko, portugalsko, švicarsko in katalonsko ozemlje kot tudi dele Latinske Amerike pod špansko vladavino oziroma, natančneje, vključujejo študije o notariatu na območjih Benetk, Toskane, Neapeljskega kraljestva, Švice, Béarna, Provanse, Languedoca, Flamske, Orléanaisa in drugih pokrajin jugozahodne Evrope. Gre za območja, kjer arhivsko gradivo, povezano z notariatom, običajno predstavlja neizčrpna nahajališča dokumentov in s tem ponuja številne raziskovalne možnosti in omogoča izčrpno poznavanje te institucije in njenih članov. Obenem želijo analize osvetliti obstoj raznih političnih, družbenih in institucionalnih konfliktov v družbah med osmim in osemnajstim stoletjem ter skušajo odgovoriti predvsem na vprašanja, kot so: kdo je notar starega režima, kakšna je njegova vsakdanja poklicna praksa, kakšne so vezi in mreže, ki jih je ta akter civilnega prava tkal z družbo, z miljejem sodstva, z institucijami, z avtoritetami in z državo od srednjega do konca novega veka. Besedila se dotaknejo tako njihove močne vpetosti v družbeno tkivo starega režima, saj so bili notarji številni (in aktivni) tako v mestih kot na podeželju, pa tudi zvez in klientel, ki so nastajale zaradi specifičnih interesov. Posvetijo se tudi njihovim odnosom z oblastmi in paktiranju oz. konfliktom kot posledici njihove družbene mediacije, delno pa tudi njihovi vlogi promotorjev humanizma med 14. in 15. stoletjem.

Prispevke na koncu zbornika povežejo še zaključki, v katerih so povzete ključne smernice, s poudarkom na pravnozgodovinskem kontekstu, v katerega se figura notarja umešča. Sklepne misli so seveda ob takem nizu prispevkov zares dobrodošle, sploh če gre za tako heterogen izbor študij, od katerih se vsaka loteva specifičnih pravnozgodovinskih primerov, čeprav v vseh kot protagonist nastopa prav notar.

Urška Železnik